

Sist
F15

$(G, *)$ är en grupp om

G1 $\forall x, y \in G \quad x * y \in G$ slutenhet

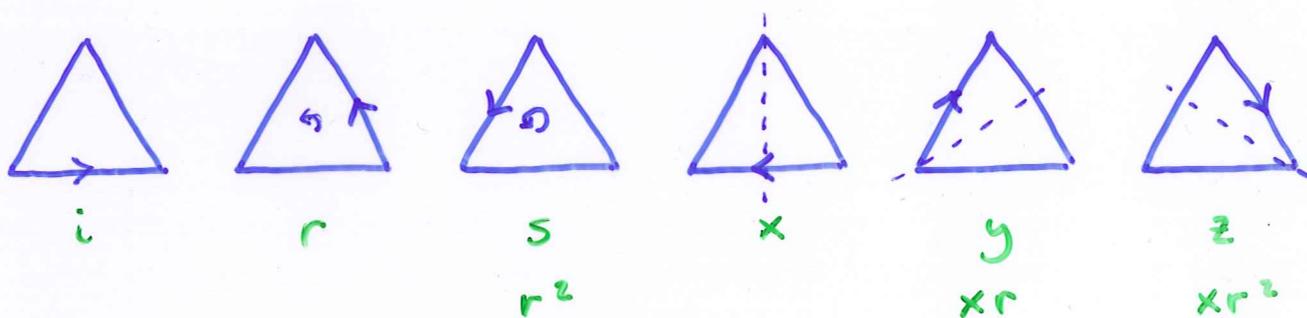
G2 $\forall x, y, z \in G \quad (x * y) * z = x * (y * z)$ associativitet

G3 $\exists I \in G \forall x \in G \quad I * x = x * I = x$ identitets-element

G4 $\forall x \in G \exists x^{-1} \in G \quad x * x^{-1} = x^{-1} * x = I$ invers

$(\forall x \in G \dots : \text{"för alla } x \text{ i } G \text{ gäller } \dots",$
 $\exists x \in G \dots : \text{"det finns } x \text{ i } G \text{ så att } \dots")$

Symmetrigruppen för en liksidig triangel, G_Δ

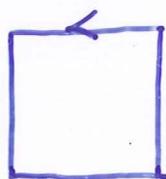
	i	r	s	x	y	z
i	i	r	s	x	y	z
r	r	s	i	z	x	y
s	s	i	r	y	z	x
x	x	y	z	i	r	s
y	y	z	x	s	i	r
z	z	x	y	r	s	i

$$r^3 = x^2 = i$$

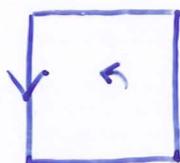
$$rx = xr^2$$

	i	r	r ²	x	xr	xr ²
i	i	r	r ²	x	xr	xr ²
r	r	r ²	i	xr ²	x	xr
r ²	r ²	i	r	xr	xr ²	x
x	x	xr	xr ²	i	r	r ²
xr	xr	xr ²	x	r ²	i	r
xr ²	xr ²	x	xr	r	r ²	i

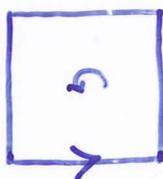
Symmetrigruppen för en kvadrat

i

r

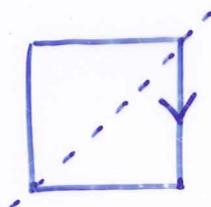
r^2

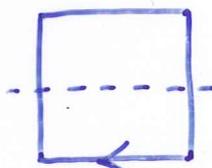
r^3

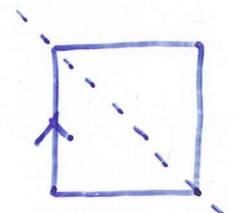
x

xr

xr^2

xr^3

$$r^4 = x^2 = i, \quad r x = x r^3$$

$i \quad r \quad r^2 \quad r^3 \quad x \quad xr \quad xr^2 \quad xr^3$

i	i	r	r^2	r^3	x	xr	xr^2	xr^3
r	r	r^2	r^3	i	xr^3	x	xr	xr^2
r^2	r^2	r^3	i	r	xr^2	xr^3	x	xr
r^3	r^3	i	r	r^2	xr	xr^2	xr^3	x
x	x	xr	xr^2	xr^3	i	r	r^2	r^3
xr	xr	xr^2	xr^3	x	r^3	i	r	r^2
xr^2	xr^2	xr^3	x	xr	r^2	r^3	i	r
xr^3	xr^3	x	xr	xr^2	r	r^2	r^3	i

Om $ab = ba$ för alla $a, b \in G$
kallas gruppen G abelsk (kommutativ)

Sats: Om $a, b \in G$, en grupp, har

$$ax = b \quad \text{och} \quad ya = b$$

entydiga lösningar $(a^{-1}b, ba^{-1}) \in G$

Så grupp Tabellen är en latinsk kvadrat

Ordningen $\begin{cases} \text{för en grupp } G : & |G| \\ \text{för ett element } g \in G : & o(g) \end{cases}$

$$o(g) = \begin{cases} \text{om } g^n = 1, \text{ ngt } n > 0 : & \text{minsta } n \\ \text{annars} & : \infty \end{cases}$$

Sats: Om $o(g) = m$: $g^s = 1 \Leftrightarrow m \mid s$

G är en cyklisk grupp om för
någt $g \in G$, varje $x \in G$ är g^n , $n \in \mathbb{Z}$

g genererar G , $G = \langle g \rangle$

$$o(g) = m \quad : \quad C_m = \{1, g, \dots, g^{m-1}\}$$

$$o(g) = \infty \quad : \quad C_\infty = \{\dots, g^{-2}, g^{-1}, 1, g, g^2, \dots\}$$